

živ všechny zjištěné okolnosti uznal dovolací soud přiměřeným odškodněním za zohyždění žalobcovo ztrátou oka částku 15.000 Kč, pročež v tomto rozsahu vyhověl dovolání žalobce a zvýšil odškodnění nižšími soudy přiznané na tuto částku (§ 273 c. ř. s.).

S druhé strany však nelze upřít oprávnění výtce, že neprávem byl žalobci přiznán důchod za dobu od 1. září 1928 do 31. srpna 1931. Jest připustiti, že pro přisouzení tohoto důchodu, rozdílu ve výdělku následkem ztráty oka, i při uznané částečné invaliditě žalobcově není toho času podkladu. To právem uznal odvolací soud, pokud domáháno se důchodu pro dobu po 31. srpnu 1931, ale z téhož důvodu nelze přiznati důchod ani do tohoto dne. Žalobce si, jak jest zjištěno, žádné povolání ještě nezvolil, zjištěné omezení pracovní schopnosti neznamena ještě také nezpůsobilost k výdělku nebo omezení výdělku a žalobce neprokázal, že mu následkem ztráty oka něco na výdělku ušlo, pokud se týče schází posud podklad, by žalobci mohl býti za řečenou dobu důvodně důchod v nějaké, nanejvýš odvolacím soudem přiznané výši přisouzen. Odvolací soud tedy nejen nepochybil, když důchod pro dobu od 1. září 1931 žalobci toho času nepřiznal, nýbrž bylo naopak k důvodnému dovolání druhé strany zamítnouti žalobu i co se týče požadované renty za dobu do 31. srpna 1931.

Jinak nelze žádnému z dovolání přiznati oprávnění. To platí zejména, pokud jde o výši bolestného 4.000 Kč. Je zjištěno, že bolesti následkem poranění a vyjmutí oka trvaly 32 dní, že dostoupily výše až 50%. K tomu přistoupily bolesti z ostatního poranění na hlavě, kde zasáhlo žalobce asi 8 broků. Nemá sice opodstatnění (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), uvádí-li odvolací soud k odůvodnění bolestného ve zmíněné výši, že žalobci také hrozí ztráta druhého oka, ježto tomu podle dobrozdání znalců tak není, neboť znalci jen uznali, že jen risiko zůstavšího oka jest zvýšeno, ale přesto jest přisouzené bolestné přestálým bolestem úměrné a není důvodu je snížit. S druhé strany nejsou ani vývody žalobcovy v dovolání s to, by přivodily zvýšení uvedené částky bolestného. Dovolávati se proto hrozící ztráty druhého oka důvodně nelze, ježto pro to, že ztráta ta hrozí, není, jak již vpředu bylo uvedeno, ve spisech, nanejvýš v posudku znalců opory. Jak dovedl již odvolací soud, bolestné za pouhé duševní útrapy nepřisluší a proto odvolací soud právem nezvýšil bolestné z důvodu, že žalobce prý trápen byl obavami, že přijde o druhé oko.

Čís. 11202.

Nejde o žalobu hypotekární (§§ 81, 91, j. n.), nýbrž o žalobu obligacní, domáháno-li se zaplacení zapůjčené sumy i s úroky a útratami do čtrnácti dnů pod exekucí, »zejména pod exekucí na nemovitost danou do zástavy«.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1931, R I 813/31.)

U krajského soudu v P., v jehož obvodu byla zavazena nemovitost, nikoliv však bydliště žalovaného dlužníka, domáhal se věřitel zaplacení

pohledávky 100.000 Kč s úroky a útratami do 14 dnů, zejména pod exekucí na dům daný do zástavy. Námitku místní nepřislušnosti s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. D ů v o d y: Podle § 81 j. n. jest pro žaloby z věcného práva k nemovitosti místně příslušný soud, v jehož obvodu jest zatížená nemovitost. Předmětná příslušnost pro tyto žaloby řídí se podle § 49 j. n. hodnotou předmětu sporu. Při žalobách o zaplacení hypotekární pohledávky, tedy při žalobách, opírajících se o obligační poměr mezi žalobcem a žalovaným, jež by podle § 65 j. n. zásadně patřily před obecný soud dlužníkův, stanoví § 91 j. n., že u soudu podle § 81 j. n. místně příslušného lze se žalobou věcnou spojití žalobu o zaplacení pohledávky zajištěné zástavním právem, směřují-li oba tyto nároky proti témuž žalovanému. Pro obligační žalobu jest tedy sudiště podle § 81 j. n. sudištěm na výběr. Chce-li žalobce spojití žalobu obligační s hypotekární, může ji podati u soudu reálního, nebo podati jen žalobu obligační u soudu obecného. Spojí-li se žaloba o zaplacení se žalobou hypotekární, nezmění se tím výlučné sudiště podle § 81 j. n. ani co do místní, ani co do věcné příslušnosti soudu a musí se žaloba o placení řídit podle žaloby hypotekární. V § 95 j. n. jest však stanoveno, že reální soud (§ 81 j. n.) jest příslušný pro žalobu o placení, i kdyby jinak podle výše nebo podle povahy pohledávky tato žaloba nepatřila před reální soud. Ustanovení § 95 j. n. týče se jen žaloby obligační a, spojí-li se se žalobou věcnou, řídí se předmětná příslušnost sudištěm pro žalobu věcnou. V souzeném případě jde o žalobu hypotekární na zaplacení pohledávky 100.000 Kč s přísl., knihovně zjištěné na nemovitosti v P., soudní okres V., sborový soud P., osobní i hypotekární dlužník bydlí v Č., mimo obvod krajského soudu v P. a ten jest žalován. K projednání a rozhodnutí tohoto sporu jest tedy podle §§ 81 a 91 j. n. místně příslušný soud, v jehož obvodu jest zatížená nemovitost, a poněvadž jde o pohledávku přes 5.000 Kč, jest věcně příslušným sborový soud v P. (§§ 49, 50 j. n.). R e k u r s n í s o u d vyhověl námitce místní nepřislušnosti a odmítl žalobu. D ů v o d y: Strana žalovaná právem vytýká, že projednávanou žalobu nelze pokládati za žalobu věcnou, v souzeném případě tudíž za žalobu hypotekární (§ 81 j. n.), jež lze podati u soudu, v jehož obvodu jest nemovitá věc. Žaloba hypotekární směřuje jen k realizaci práva zástavního a domáhá se toho, by žalovaný trpěl žalobcovo uspokojení ze zástavy (§§ 461 a 464 obč. zák.). Od této žaloby jest lišiti žalobu o zaplacení zástavně zajištěné pohledávky, jež se neopírá o právo zástavní, nýbrž o obligační poměr mezi žalobcem a žalovaným a jež zásadně náleží před obecné sudiště žalovaného (viz rozh. čís. 8117 sb. n. s.). Podle žaloby nejde o žalobu podle § 81 j. n., s níž by bylo lze spojití žalobu o zaplacení hypotekární pohledávky, nýbrž jen o žalobu obligační, na čemž nic nemění, že se v žalobním návrhu žádá zaplacení pod exekucí na dům daný do zástavy, neboť tím se praví jen, že, dojde-li po vydání rozsudku na exekuci, omezí se na nemovitost (rozh. čís. 2279). Tím padá odůvodnění prvního soudu, pokud se dovolává ustanovení § 81 j. n. Pro žalobu jest tudíž příslušný soud obecného sudiště žalované strany, jímž však dle údajů žaloby není dovolaný krajský soud v P.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs není opodstatněn. Napadené usnesení a jeho důvody odpovídají stavu věci i zákonu. Stěžovatelka jest na omylu, domnívající se, že jde o žalobu hypotekární, spojenou se žalobou obligační. Žalobní prosba při hypotekární žalobě, jež jest žalobou o právo zástavní (věcné) k věci nemovité, směřuje jediné k provedení tohoto práva zástavního a má zníti výslovně v ten smysl, by žalovaná byla odsouzena trpěti uspokojení žalobkyně exekucí na zavazenou nemovitost, neboť to jest vlastním a jediným závazkem hypotekárního dlužníka. Z toho, že podle § 91 j. n. lze se žalobou hypotekární spojití obligační žalobu o zaplacení pohledávky, nikoli však opačně, jasně vysvítá, že základem při posuzování příslušnosti jest žaloba hypotekární. Té tu však není. Domáháť se žalobkyně na žalované zaplacení zažalované zapůjčené sumy i s úroky a útratami do 14 dní pod exekucí, takže jde v pravdě o žalobu obligační. Na tom nemění nic okolnost, že žalobkyně v žalobním návrhu dodává: »zejména pod exekucí na do zástavy daný dům čp. 213 v P.«, neboť tento jen podřadný nikoli primární (srovnej § 91 j. n.) návrh značí jen, že žalobkyně hodlá vésti exekuci i na dům daný do zástavy, což by mohla, i kdyby nebylo této výhrady. Nerozhoduje též, že žalobkyně označila v záhlaví žalobu jako hypotekární a že žádá zaplacení od žalované nejen v její vlastnosti jako osobní, nýbrž i jako hypotekární dlužnice. Poněvadž žaloba není svou povahou žalobou hypotekární, nýbrž žalobou obligační, nebylo lze opřítí soudní příslušnost o předpisy §§ 81 a 91 j. n.

Čís. 11203.

Pouhé mlčení není o sobě a za pravidelných poměrů ani souhlasem ani odporem; ale tohoto významu nabývá mlčení, nelze-li podle okolností případu o tom důvodně pochybovati, že by strana nemlčela, kdyby nesouhlasila nebo práv se nevzdávala, kde jest jasná mluva požadavkem vzájemné důvěry a poctivosti při právním styku.

Pokud pojišťovací smlouva ujednaná na určitou dobu s tím, že nebude-li vypovězena do určité doby před uplynutím pojistné doby, nastane její prodloužení mlčky, zanikla, třebaže ve stanovené době výpověď nebyla dána, ale strany vyjednávaly o výslovném obnovení pojišťovací smlouvy, k němuž pak nedošlo.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1931; Rv I 1010/30.)

Žalovaná uzavřela se žalující pojišťovnou pojišťovací smlouvu do 24. prosince 1928. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalované zaplacení pojišťovací premie splatné dne 24. prosince 1928 za dobu od 24. prosince 1928 do 23. prosince 1929 z důvodu, že pojištění, končící dne 24. prosince 1928, nebylo dva měsíce před uplynutím smluvní doby, před 24. říjnem 1928 vypovězeno a proto podle čl. 28 pojišťo-